

Česká školní inspekce

Inspektorát v kraji Vysočina

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Římov

Římov 1, 675 22 Stařeč

Identifikátor školy: 600 121 542

Termín konání inspekce: 23. a 24. září 2004

Čj.:	k4-1185/04-11010
Signatura:	kk4ay103

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Jednotřídní mateřská škola zřízená Obcí Římov je od 1. ledna 2003 právním subjektem. Zřizovatel má sídlo na adrese Římov 1, 675 22 Stařeč. Kapacita mateřské školy je dle rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení 20 dětí. V době konání inspekce bylo zapsáno 16 místních dětí ve věku od tří do sedmi roků. Z toho čtyři na nepravidelnou docházku pěti dní v měsíci a dvě s odloženou školní docházkou. Provozní doba je stanovena od 6:15 do 15:00 hodin. Stravování je zajišťováno dovozem obědů ze Základní školy v Rokytnici nad Rokytnou, svačiny připravuje školnice.

Vzdělávací činnost je realizována podle vlastního vzdělávacího programu „*My a svět kolem nás*“.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Zjištění a hodnocení personálních, materiálně-technických podmínek vzhledem k realizovaným vzdělávacím dokumentům, průběhu a výsledků spontánních a řízených činností ve školním roce 2004/2005.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výchovně-vzdělávací práci v mateřské škole zajišťují dvě pedagogické pracovnice. Ředitelka, která zabezpečuje převážnou část výchovně-vzdělávací činnosti, má požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost pro práci v předškolních zařízeních. V době od 13 hodin do ukončení provozu pracuje s dětmi každodenně nekvalifikovaná učitelka, která vykonává současně i funkci školnice.

Organizace provozu je vymezena *Organizačním, Provozním a Vnitřním řádem*. Povinnosti a kompetence pracovníků stanovují v souladu s jejich pracovním zařazením náplně práce archivované v personální dokumentaci. Většina těchto dokumentů byla zpracována dle přejatých vzorů, bez jejich dostatečného přizpůsobení podmínkám školy. Přes jejich značnou formálnost je chod školy, díky dlouhodobé spolupráci pracovníků a zaběhnutým pravidlům provozu, bezproblémový.

Vnitřní informační systém je založen především na každodenních osobních kontaktech ředitelky s pracovníky. Pedagogická rada a provozní porady jsou realizovány společně a většinou jsou využívány k projednávání organizačních záležitostí.

Při vedení školy ředitelka uplatňuje své dlouholeté odborné zkušenosti, které však neinovuje a nepřizpůsobuje novým trendům v oblasti předškolní výchovy, což se negativně promítá do celkové kvality práce mateřské školy. Vedení nekvalifikované učitelky není systematické vzhledem ke zkvalitňování výchovně-vzdělávacích činností. Spočívá spíše v domluvě na dokončení práce z dopoledních hodin. Cílené sledování kvality její práce není písemně dokladováno.

V oblasti dalšího vzdělávání je škola s ohledem na počet dětí značně omezena finančně a vzhledem k personálnímu obsazení i organizačně. Ředitelka se účastní pouze některých vzdělávacích akcí. V posledním období to byly semináře obsahově související s řízením školy nebo zaměřené na metodickou pomoc při tvorbě a realizaci školního vzdělávacího programu.

Odměňování pracovníce je prováděno v souladu s předem známými kritérii, která jsou součástí koncepce práce mateřské školy.

Personální podmínky vzdělávání jsou celkově hodnoceny jako průměrné.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola je umístěna ve víceúčelové budově na okraji vesnice společně s obecním úřadem a provozovnou pohostinství. Prostorové a vnitřní uspořádání školy je vyhovující a umožňuje realizovat výchovně-vzdělávací činnosti. Třída je rozdělena na část se stolkou, kde se děti i stravují, a na část sloužící ke hrám a pohybovým aktivitám. Její prostory poskytují dobré podmínky pro každodenní vzdělávací aktivity a zájmové činnosti dětí, ale pro realizaci náročnějších pohybových aktivit jsou nedostačující. Proto je nutné vždy uklidit všechny dětské stavby vytvořené v době ranních her. Také možnost zřizování stálých herních koutků je omezena a proto jsou nahrazovány příležitostnými. Celkově je uspořádání a vybavení třídy z hlediska motivace a aktivizace dětí k výchovně-vzdělávací práci málo podnětné.

Třída je zařízena starším nábytkem, který poskytuje dostatečný úložný prostor pro hračky a pomůcky. Některé jsou však umístěny ve vyšších policích nebo v uzavřených skříňkách a tím je omezen jejich spontánní výběr dětmi. Velikost stolků a židliček odpovídá rozdílné výšce dětí v heterogenní skupině. Vybavení mateřské školy učebními pomůckami a hračkami je průměrné s převahou zastoupení starších typů. Jejich inovace je vzhledem k finančním možnostem pomalejší. Dobré je vybavení výtvarným a pracovním materiálem. Školní knihovna obsahuje starší dětskou i odbornou literaturu. V průběhu inspekce nebyly učební pomůcky ve větší míře využívány.

Základní didaktická technika je funkční. Pro administrativní účely využívá ředitelka vlastní PC. Kopírování metodických listů a písemných materiálů umožňuje obecní úřad.

Prostorná, dobře udržovaná zahrada, vybavená pískovištěm a staršími průlezkami, je využívána pro rozmanité hry, pohybové aktivity i odpočinkové činnosti. Pro sportovní aktivity může mateřská škola využívat víceúčelové sportovní hřiště se zpevněnou povrchovou úpravou, které je v její bezprostřední blízkosti.

K zajištění materiálně-technického vybavení přistupuje ředitelka hospodárně. Se zřizovatelem je v kontaktu, společně plánují a zabezpečují běžnou údržbu.

Prostory mateřské školy ani zahrada nejsou širší veřejností využívány.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako průměrné.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍCH ČINNOSTÍ

Výchovně-vzdělávací program

Mateřská škola realizuje vlastní *Školní výchovný program* zpracovaný na období pěti let. Při jeho zpracování ředitelka vycházela z publikace „Zdravá MŠ“, kurikula *Jaro, léto, podzim, zima*, manuálu *k Rámcovému programu pro předškolní vzdělávání* a publikace „Hrajeme si“. Jsou v něm vymezeny hlavní obecné cíle výchovně-vzdělávací práce a obsah výchovně-vzdělávací práce nazvaný „*My a svět kolem nás*“, který je tvořený souhrnem deseti témat rozdělených do podtémat.

Ucelenou, přehlednou a funkční formu zpracování vlastního programu škola zatím hledá.

Povinná dokumentace školy je vedena řádně a v plném rozsahu. Dokumentace prokazující plnění výchovně-vzdělávacího programu je vedena průběžně.

Vzhledem k personálnímu obsazení ředitelka neprovádí cílené hospitace. Výchovně-vzdělávací program plní s dětmi převážně sama. Hodnocení jeho naplňování provádí většinou pouze z hlediska posuzování znalostí a pokroku dětí. Analýza činnosti školy zveřejněná ve *Výroční zprávě* je převážně výčtem uskutečňovaných aktivit. Z těchto důvodů se daří jen velmi omezeně inovovat tradiční způsob práce.

Stanovený „*režim dne*“ přesně časově vymezuje střídání jednotlivých činností. V průběhu inspekce však ředitelka aktuálně přizpůsobovala skladbu činností zájmům a potřebám dětí a tak ve skutečnosti náplň dne tvořily převážně spontánní činnosti. Při realizaci společné svačiny a frontálních přechodů do umývárny vznikaly zbytečné prostoje a organizování dětí. Úprava prostředí pro stolování byla přiměřená. Pitný režim byl celodenně zajištěn, ale vzhledem k umístění nápojů mimo hernu, nebyl dětmi dostatečně samostatně využíván. Délka odpočinku dětí je vymezená pro všechny jednotně.

Informační systém směrem k rodičům je založený převážně na neformální komunikaci a je účinný.

Řízené a spontánní činnosti

Výchovně-vzdělávací práce navazuje na obecné cíle, zahrnuté ve školním výchovném programu, jen částečně. Tématické celky plní spíše funkci motivační, nikoli integrační. Ředitelka se při sestavování měsíčního plánu a bezprostřední přípravě zaměřuje převážně na jednotlivé, vzájemně příliš nesouvisející, činnosti. Jejich nabídka postrádala pestrost a diferenciaci konkrétních cílů s ohledem na věkové a individuální schopnosti, možnosti a potřeby dětí. Dílčí úkoly nejsou voleny tak, aby cíleně a systematicky směřovaly k postupnému rozvoji žádaných kompetencí v pěti závazných oblastech rozvoje dětské osobnosti.

Pro spontánní činnosti měly děti vzhledem ke zvolené organizaci dostatek času. Byla jim ponechána možnost samostatné volby hraček, místa ke hře i kamarádů. Nabídka aktivit i úprava prostředí vzhledem ke stanovenému programu dne byla málo motivující. Chybělo využití spontánních aktivit a vhodných situací k přirozenému učení. Délka, obsažnost a rozvoj her byl závislý na účasti ředitelky. Bez jejích podnětů hry sice probíhaly, ale jejich obsah byl velmi chudý a nerozvíjely se. Děti u nich nedokázaly delší dobu setrvat a často si je vzájemně narušovaly. Někdy byly omezeny na pouhou manipulaci s hračkami. Pokud však ředitelka věnovala jejich přípravě a motivaci větší pozornost, probíhaly klidněji, byly obsahově bohatší, děti při nich uplatnily fantazii a své zkušenosti. V tomto případě nebyly hry násilně ukončeny a pokračovaly i v době, kdy měly být původně zařazeny řízené činnosti.

Cílená nabídka plánovaných řízených činností byla v průběhu inspekce velmi chudá, převážně orientovaná na výtvarné a pracovní aktivity. Probíhaly skupinově, souběžně s činnostmi spontánními a děti se jich zúčastňovaly na základě svého zájmu. Ostatních řízených činností – ranního cvičení a rozlišování ovoce podle chuti – se zúčastnila celá skupina. V práci s dětmi se projevovaly méně nápadité rutinní metody a postupy. Kladené nároky nebyly přes rozdílné věkové složení třídy diferencovány. Pro mladší děti tak byly úkoly příliš obtížné a bez pomoci učitelky nebylo v jejich silách je zvládnout. Rovněž charakter některých připravených činností

poskytoval dětem pouze omezený prostor pro samostatné rozhodování a rozvoj tvořivosti a fantazie (využití šablony).

Vstupní motivace byla minimální, spočívala více ve vnějším slovním podněcování než v přípravě prostředí a využití dětských poznatků a zážitků. Motivační charakter mělo spíše průběžné pozitivně laděné hodnocení a jmenovitá pochvala dětí za snahu a výkon. Absence nápaditých a efektivních aktivizačních prvků měla za následek minimální spontánní zájem dětí o připravené činnosti.

Obě pracovnice navozovaly atmosféru pochopení a důvěry, přirozeně s dětmi komunikovaly. Ředitelka rozvíjela jejich slovní zásobu a komunikační schopnosti. Její pokyny při vedení dětí byly jednoznačné a srozumitelné. Vycházela z velmi dobré znalosti dětí a jejich rodinného zázemí. Byla vůči nim vstřícná, trpělivá a taktní. Cíleně se zaměřovala na vytváření pozitivních a přátelských vztahů mezi dětmi. Vedla je k tomu, aby své zájmy neprosazovaly na úkor ostatních a uměly ocenit úspěch kamarádů. V důsledku chybějících pravidel chování vytvořených společně s dětmi se jí tyto záměry nedařilo vždy uskutečňovat.

Průběh spontánních výchovně-vzdělávacích činností je hodnocen jako dobrý.

Průběh řízených výchovně-vzdělávacích činností je hodnocen jako vyhovující.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Vzhledem k tomu, že se inspekce uskutečnila na začátku školního roku a ve třídě bylo několik nově přijatých dětí, nebylo možno průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti zcela objektivně hodnotit.

V průběhu řízených činností byla věnována odpovídající pozornost rozvíjení pohybových schopností dětí, i když poměrně stísněné prostorové podmínky neposkytují pro jejich realizaci optimální prostředí. Při spontánních činnostech byla procvičována i jemná motorika.

Děti byly systematicky vedeny k sebeobsluze při oblékání a k osvojování a uplatňování hygienických a zdvořilostních návyků. Dovednosti při používání příborů byly na nižší úrovni.

Vzájemná komunikace a vztahy dětí jsou celkově, přes občasné negativní projevy, na dobré úrovni.

V průběhu spontánních činností měly děti možnost samostatných řečových projevů. Charakter sledovaných řízených činností neposkytoval dětem mnoho příležitostí k rozvoji slovní zásoby a vyjadřování.

Poznatky dětí procvičovala a obohacovala učitelka běžným způsobem a odpovídaly jejich věku. Rozvoj myšlenkových operací není dostatečně podporován zvoleným stylem práce.

Neschopnost dětí uplatnit v dostatečné míře fantazii a tvořivost, i jejich značná závislost na učitelce, se negativně promítla do celkové úrovně, pestrosti a bohatosti dětských her.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce jsou celkově hodnoceny jako dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Výdejna jídla v mateřské škole není uvedena ve zřizovací listině ani v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Mateřská škola spolupracuje s dalšími subjekty – se zřizovatelem, Základní školou v Římově a jinými mateřskými školami. Na veřejnosti se prezentuje kulturními programy u příležitosti „Vítání občánků“ nebo akcí společenských organizací působících v obci a oslavami svátků. Tyto aktivity ji začleňují do veřejného života a pomáhají v dětech pěstovat sociální citění a pocit sounáležitosti k místu, kde žijí.

Školní vzdělávací program je doplňován návštěvami divadelních představení, výlety do okolí a ZOO v Jihlavě, ukázkou výcviku dravých ptáků apod.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INŠPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. KUJI 3705/2002 OŠMS s účinností od 1. 1. 2003, ze dne 12. února 2003
2. *Zřizovací listina Mateřské školy Římov se sídlem v Římově*, zřízené usnesením obecního zastupitelstva č.89 z 25. října 2002 s účinností od 1. ledna 2003 a její přílohy č. 1 a 2 ze dne 25. října 2002
3. Evidenční listy všech přijatých dětí pro školní rok 2004/2005
4. Rozhodnutí o zařazení dětí do mateřské školy ve školním roce 2004/2005
5. *Přehled docházky dětí* v měsíci září školního roku 2004/2005
6. *Přehled výchovné práce* pro školní rok 2004/2005
7. Přihlášky dětí do MŠ pro školní rok 2004/2005
8. *Školní výchovný program* zpracovaný ve školním roce 2003/2004 na období pěti let
9. *Vzdělávací program „My a svět kolem nás“*
10. *Koncepce práce mateřské školy* zpracovaná ve školním roce 2003/2004 na období pěti let
11. Příprava práce ředitelky na měsíc září
12. *Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004*
13. *Pracovní doba pedagogických a provozních pracovníků*
14. Personální dokumentace a doklad o nejvyšším dokončeném vzdělání ředitelky a nekvalifikované učitelky
15. Plán a zápisy z jednání pedagogické a provozní rady za školní rok 2003/2004 a 2004/2005
16. *Plán kontrolní a hospitační činnosti* pro školní rok 2004/2005
17. *Organizační řád* s účinností od 2. ledna 2003
18. *Vnitřní řád školy* s účinností od 1. září 2004
19. *Provozní řád* bez uvedení data účinnosti
20. *Pracovní náplně pracovníků*

ZÁVĚR

• **Hodnocení personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce**
Personální podmínky školy negativně ovlivňuje skutečnost, že výchovně-vzdělávací práci zabezpečuje pouze jedna kvalifikovaná pracovníce, její nedostatečné další vzdělávání a nejasněné plánování. Přestože organizační pravidla jsou určena vnitřními dokumenty, které nevystihují zcela podmínky školy, provoz funguje dobře. Pozitivně jsou personální

podmínky ovlivněny pěknými vztahy mezi pracovníci, jejich zodpovědností a vzájemnou spoluprací.

- **Hodnocení materiálně.-technických podmínek**

Materiálně-technické podmínky umožňují naplňovat výchovně-vzdělávací program školy.

- **Hodnocení průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce**

Celková organizace výchovně-vzdělávací činnosti vychází z klasického pojetí předškolní výchovy. Při plánování cílů a přípravě jejich realizace (volba organizace, metod a forem práce) nejsou dostatečně zohledněny věkové a individuální potřeby dětí ve smíšené skupině. Negativně je výchovně-vzdělávací činnost ovlivněna i nedostatečně promyšlenou a formální motivací. Větší prostor pro seberealizaci dětí byl vytvořen při spontánních činnostech. Z těchto důvodů byly hodnoceny lépe než činnosti řízené. Pozitivní byl přístup ředitelky k dětem. Výchovně-vzdělávací činnosti probíhají v pozitivním, vstřícném a přátelském ovzduší.

- **Vývoj mateřské školy od poslední inspekce**

Od poslední inspekce, která v mateřské škole proběhla v roce 2000, se mateřská škola stala příspěvkovou organizací (1. leden 2003). Zhoršily se personální podmínky, výchovně-vzdělávací práci zajišťuje pouze jedna pracovníce s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. V důsledku minimálního uplatňování aktuálních trendů v předškolní výchově, se celková úroveň pedagogického procesu snížila.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor   Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu   Eva Cepková

.....

Člen týmu   Renáta Hánová

V Třebíči dne 5. října 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 11. 10. 2004

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Jana Dokulilová – ředitelka školy

.....

Dle ustanovení § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Otmarova 3, 674 01 Třebíč. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – ředitelka úřadu	2004-10-25	1215/2004
Obecní úřad Římov	2004-10-25	1216/2004

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.